

nių, akmens anglių gabaliukų, artilerijos sviedinių skeveldrų, šautuvo šovinių kulku, glazūruotos keramikos ir fajanso šukių.

Apatinis, nesunaikintas, senovės gyvenvietės kultūrinio sluoksnio horizontas siekia 15–20 cm storio. Jame esama anglių, degusio molio tinko smulkių fragmentų. Šurfe 7 rastas nedidelis geležinio peilio geležtės fragmentas, o šurfe 9 ištirta ugniavietė, kurios dugnas buvęs 63 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus.

Ugniavietės duobėje aptikta pora apžiestos keramikos šukių, kurios priskiriamos vadinamajam vakarų slavų tipui ir yra būdingos seniesiems pajūrio gyventojams kuršiams.

Apnaikinta senovės gyvenvietės dalis išliko aukščiausioje pakilumos dalyje bei jos šlaituose ir apima apie 0,5 ha plotą. Buvo tikimasi rasti kultūrinio sluoksnio pėdsakų ir pakilumos PV pusėje, tačiau čia ištirtuose šurfuose 10, 12–16 senovės gyvenvietės kultūriniam sluoksniui būdingų žymių nepastebėta. Jeigu jis čia ir buvo, greičiausiai buvo sunaikintas aktyvios žmogaus ūkinės veiklos.

Senovės gyvenvietę datuojama XI–XII a.

ir yra vertinga kaip pajūrio žemėse gyvenusių kuršių genties materialinės kultūros paminklas. Jos teritorijoje žemės ir statybos darbai sustabdyti ir pradėta paminklo įforminimo procedūra.

DARGUŽIAI ANCIENT SETTLEMENT

The Dargužiai ancient settlement (Klaipėda district) was found in 2003. It covers the area of 5 ha and extends 1,35 km to the east from the Baltic Sea and 0.75 km to the west from Klaipėda–Liepaja highway on the left bank of the Cypa stream.

The 26–30 cm thick top horizon of the cultural layer was completely destroyed by active farming. The bottom undisturbed horizon of the cultural layer is 15–20 cm thick. It contains coal, small fragments of burnt clay daub. In test pit 9, a fireplace pit dug up to 63 cm deep from the current earth surface was explored. It contained fragments of wheelmade pottery attributed to the Western Slavic type and characteristic to the Curonians, the ancient inhabitants of the Baltic seacoast.

The ancient settlement is dated to the 11th–12th centuries.

IMBARĖS PILIAKALNIO GYVENVIETĖ

Julius KANARSKAS

Imbarės piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvieta (Kretingos r.) (A1710K) yra 0,5 km į R nuo Kretingos–Salantų kelio, 0,15 km į V nuo Salantų–Nasrėnų ir Imbarės kelių kryžkelės, Salanto dešiniajame krante.

Pirmąkart Imbarės (Embare) vardas paminėtas Kuršo vyskupo Heinricho rašte, rašytame 1253 m. balandžio 5 d. Livonijos

ordino magistrui dėl pietinių Kuršo žemių pasidalijimo. Tuo metu Imbarė priklausė kuršių gyvenamai Cėklio žemei.

Imbarės piliakalnio archeologinis kompleksas yra vienas įdomiausių ir labiausiai ištirtų Vakarų Lietuvos archeologijos paminklų. 1884–1885 m. piliakalnį žvalgė Tadas Daugirdas, o 1898 m. – Juozapas Žiogas, tyrinėję šalia

esantį X–XIII a. kapinyną. 1969, 1978–1982, 1984–1985 ir 1987–1989 m. piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvieta stacionarius archeologinius kasinėjimus vykdė Vytautas Daugudis.

Minint Imbarės 750 metų jubiliejų, vietos bendruomenės ir seniūnijos iniciatyva priešais piliakalnį buvo pastatyta skulptūra, kurią sukūrė salantiškis meistras Liudas Ruginis. Jai vieta parinkta į rytus nuo piliakalnio, už Pilsupio daubos esančioje aukštumoje, kuri patenka į papilio gyvenvietės teritoriją.

Skulptūrai parinktoje vietoje ištyrus 2,25 m²

plotą, kultūrinio sluoksnio pėdsakų neaptikta. Duomenų, kad šiame kyšulyje seniau ariant būtų rasta archeologinių senienų, taip pat nėra.

IMBARĖ HILL-FORT SETTLEMENT

In 2003 in the territory of the Imbarė hill-fort settlement, the area of 2.25 m² was explored where no features of the cultural layer were found. In the area explored a wooden sculpture was built to commemorate the 750th anniversary of the first mention of Imbarė in the historical records (the author – L. Ruginis).

NAGARBOS PILIAKALNIO PAPILYS

Julius KANARSKAS

Nagarbos piliakalnis su gyvenvieta (Kretingos r.) (A 454KP) yra 1,5 km į R ŠR nuo Rūdaičių gyvenvietės, dešiniajame Tenžės upelio krante. Jis nėra tyrinėtas. Žmonės piliakalnį vadina Bliūdkalniu, nes savo forma jis primena dubenį (žemaitiškai „bliūda“). Pasakojama, kad čia stovėjusi galinga pilis, kurią mena aukštas ir platus gynybinis pylimas, ratu juosiantis pilies kiemą. Savo forma ir įtvirtinimais jis panašus į Impilties (Senosios [pilties] piliakalnį).

Piliakalnio V, PV ir Š papėdėje išliko papilio gyvenvietės kultūrinis sluoksnis, kurio pėdsakai ir šiandien ryškiai matomi ariamame lauke. 2001 ir 2002 m. čia keliuose vietose pastebėjau židinių pėdsakų, žyminčių buvusių pastatų vietas. Anksčiau gyvenvietėje buvo rasta keramikos šukių, akmeninių dirbinių, žalvarinių papuošalų.

Pirmąkart Nagarba (Nebarge) paminėta Kuršo vyskupo Heinricho 1253 m. balandžio 5 d. rašte Livonijos ordino magistrui dėl pie-

tinių kuršių žemių pasidalijimo. Tuo metu ji priklausė Mėguvos žemei.

Šiomet Rūdaičių apylinkės bendruomenė šventė Nagarbos 750 metų jubiliejų. Šiai istorinei datai paminėti prie piliakalnio pastatytas skulptūrinis ženklas, kurį sukūrė medžio drožėjas Ramutis Mažeika iš Kurmaičių kaimo.

Skulptūriniam ženklui parinkta vieta yra 15 m į Š nuo piliakalnio pylimo šiaurinės papėdės, 40 m į P–PR nuo Senkų–Rūdaičių kelio ir 140 m į V nuo Tenžės upelio pralaidos minėtame kelyje. Čia iširtas 2,5 m² plotas, kuriame aptiktas apnaikintas kultūrinis sluoksnis su radiniais ir židiniu.

Viršutinis kultūrinio sluoksnio horizontas sunaikintas ūkinės veiklos. Čia susiformavęs 40–47 cm storio arimo sluoksnis, kurio apačioje pastebėta degusių ir angliukų, smulkių molio tinko trupinių ir nedidelių akmenukų. Tyrinėto ploto P pusėje, 48–55 cm gylyje, prasideda įžemis, o Š pu-